

Talousarvio 2023, Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2025

Aluehallitus 14.11.2022 § 151
2633/00.02.01.00/2022

Valmistelija Nystrand Lena

Lisätietoja: puhelinnumero: 044 323 1740, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Talousarviotyötä on jatkettu hallituksessa ja valtuustossa käytyjen keskustelujen ja seminaarien pohjalta.

Talousarvio, taloussuunnitelma ja toimintasuunnitelma on laadittu tavoitteineen, mittareineen, riskeineen ja toimenpiteineen. Eräitä yhteenvetoja ja tekstiosia on vielä täydennettävä.

Kyseessä on historiallinen talousarvio, ensimmäinen uudelle organisaatiolle laadittu. Näinä mullistusten aikoina se perustuu väistämättä moniin epävarmoihin tekijöihin, ja koska kyseessä on ensimmäinen toimintavuosi, ei ole mahdollista tarkastella historiallista kokonaiskuvaa. Kaikilla osilla on kuitenkin taustansa vanhoissa organisaatioissa ja saatavilla olevia tietoja on yhteensovitettu jatkuvasti. Vaikka Pohjanmaan hyvinvointialue aloitti toimintansa kuntayhtymänä vuonna 2022, tulee vuonna 2023 toimintansa aloittavan uuden hyvinvointialueen muodostamiseen mukaan suuria uusia osia.

Valtion rahoituksen on todettu koko valmisteluajan olevan riittämätön Pohjanmaan hyvinvointialueen yksikköjen toimintaan. Suunnitellun toiminnan vaatiman talousarvion ja vahvistetun rahoituksen välillä on 28 miljoonan euron ero korkean inflaation, nousevien korkojen, suurten palkanlisäysten ja yhä levottomamman maailmantilanteen vuoksi. Kustannustason alentamiseksi vaaditaan mittavia toimenpiteitä. Talousarvioehdotus johtaa 23,4 miljoonan euron alijäämään. Koska investoinnit ja lyhennykset voidaan rahoittaa joko tulorahoituksella tai lainalla, vaatisivat nykyinen toiminta ja investointisuunnitelmat 20,2 miljoonan euron vuosikatteen; tämän talousarvion vuosikate on 7,8 miljoonaa euroa negatiivinen. Niin ollen toimintavuosi alkaa toimenpiteillä toiminnan sopeuttamiseksi rahoitukseen.

Pohjanmaan hyvinvointialueen strategia hyväksyttiin aluevaltuustossa 12.9.2022. Strategian pohjalta laaditaan tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma strategiakaudelle 2023–2026. Nimetyt tulevaisuustyöryhmät laativat ohjelman aluehallituksen ja hyvinvointialueen johtoryhmän ohjeiden perusteella. Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma sisältää toimialojen tulevaisuuden kehittämisohjelmat, hyvinvointialueen tulevaan rahoitukseen perustuvan talouden sopeuttamisohjelman ja alueen oman taloussuunnitelman 2023-2025 sekä palveluverkkosuunnitelman.

Tulevaisuus- ja sopeuttamisohjelma käsitellään aluehallituksessa toukokuussa ja aluevaltuustossa kesäkuun kokouksessa 2023. Koska sopeutusta tarvitaan jo vuonna 2023, täytyy tulevaisuustyöryhmien avulla löytää säästöjä ostopalvelujen ja in-house-yhtiöiden toiminnan osalta sekä sopimusten kriittisen tarkastelun kautta. Tämä työ aloitetaan jo joulukuussa 2022, jotta kohteet tunnistetaan ja säästöjä voidaan saada jo vuoden alusta alkaen.

Toimintavolyymi jatkuu pääosin samantasoisena kuin aikaisempina vuosina ja samantyyppiselle toiminnalle pyritään käyttämään samantyyppisiä suoritteita, jotka tilastoidaan samoin perustein. Suoritteet muodostavat toimintavolyymin mittarit.

Talousarvioehdotuksen toimintatuotot ovat yhteensä 91,3 miljoonaa euroa ja toimintakustannukset yhteensä 838,7 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut muodostavat 51,5 % kokonaistoimintakustannuksista ja ostopalvelut 33,2 %. Aineiden ja tarvikkeiden kustannukset ovat 7 % ja tilavuokrat 5,4 %. Avustukset muodostavat 1,9 % ja muut noin prosentin toimintakustannuksista.

Henkilöstökulut ovat yhteensä 431,6 miljoonaa euroa. Ne sisältävät yhteensä 20 miljoonan euron palkantarkistukset vuodeksi 2023 sekä 2,5 miljoonan euron määrärahan, joka on varattu uusia resursseja varten, mm. vuoden aikana toteutettavan henkilöstömitoituksen muutoksen vuoksi. Lääkäripalvelujen ostoa varten on budjetoitu 5,2 miljoonaa euroa ja muun henkilöstön ostopalveluja varten miljoona euroa. Kaikille siirretyille viroille ja toimille on budjetoitu määrärahat, mutta vuokrahenkilöstön osalta määrärahoja on vain sellaiselle toiminnalle, jossa ei ole omia virkoja ja toimia. Henkilöstön hyvinvointiin on budjetoitu 2,7 miljoonaa euroa.

Ostopalveluja varten on budjetoitu 278,7 miljoonaa euroa, josta asiakaspalvelut muodostavat suurimman osan eli 142,5 miljoonaa euroa. Asumispalveluja ostetaan eri muodoissa ja eri asiakasryhmille 42,3 miljoonalla eurolla, yliopistosairaaloiden hoitoa 24,4 miljoonalla eurolla ja muuta erikoissairaanhoidoa 27,7 miljoonalla eurolla. Perusterveydenhuollon ostopalvelut muodostavat 11,9 miljoonaa euroa, lastensuojelun ja perhesosiaalityön 19 miljoonaa euroa ja muiden sosiaalipalvelujen ostopalvelut 6,9 miljoonaa euroa.

Muista ostopalveluista voidaan mainita toiminta, joka on ulkoistettu, pääasiassa in-house-yhtiöille. Laboratoriopalveluihin on budjetoitu 21,5 miljoonaa euroa, IT-palveluihin 35,7 miljoonaa euroa, siivouspalveluihin 17,1 miljoonaa euroa ja ruokapalveluihin 17,6 miljoonaa euroa.

Aineiden ja tarvikkeiden kustannuksiin on budjetoitu 58,7 miljoonaa euroa ja niiden suurimpia menoeriä ovat hoitotarvikkeet ja apteekkitarvikkeet, 20,7 ja 17,7 miljoonaa euroa. Huoltotarvikkeiden kustannukset ovat 6,9 miljoonaa euroa ja niihin sisältyvät mm. sähkö, lämpö ja polttoaine 4 miljoonaa euroa sekä muut kiinteistöihin ja irtaimistoon liittyvät tarvikkeet.

Hyvinvointialueen vuokratkustannukset ovat yhteensä 51,6 miljoonaa euroa. Summa sisältää toimitilojen vuokrat 45,5 miljoonaa euroa, ja irtaimiston, tutkimuslaitteiston ja ajoneuvojen leasing-vuokrat ovat 5,6 miljoonaa euroa. Muut vuokratkustannukset ovat 0,5 miljoonaa euroa.

Nettorahoituskulut on budjetoitu 1,6 miljoonaan euroon. Suurin osa lainoista eli 92 % jo nostettujen lainojen saldosta on kiinteäkorkoisia ja 8 % vaihtuvia. Korkomarkkinoiden epävarmuus on haasteellista, mutta hyvinvointialueen suurten koronnousujen riski on minimoitu siten, että suuri osa on sidottu kiinteisiin korkoihin.

Hyvinvointialueen poistojen arvioidaan olevan 15,6 miljoonaa euroa jakautuneena siten, että 9,8 miljoonaa euroa kohdistuu rakennuksiin, miljoona euroa kiinteisiin rakennelmiin, 3,8 miljoonaa euroa laitteistoon, ajoneuvoihin ja kalustoon sekä miljoona euroa IT-järjestelmiin.

Tämän ensimmäisen vuoden investointitalousarvio on poikkeuksellisesti jo vahvistettu ja hyväksytty hallituksessa ja valtuustossa. Samassa yhteydessä päätettiin myös, että suuremmat kiinteistö- ja IT-investoinnit rahoitetaan yhteensä 48 miljoonan euron lainalla, joka mahtuu hyvinvointialueen lainavaltuuksien puitteisiin.

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

ehdottaa,

- että hallitus keskustelee talousarvioehdotuksesta

- että hallitus antaa jatko-ohjeet talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman 2023-2025 lopullista valmistelua varten

Päätös:

Talousjohtaja Lena Nystrand esitti aluksi talouden yleisen tilannekuvan, jossa todettiin, että kokonaistalousarviota tulisi supistaa yhteensä 60 miljoonalla eurolla vuosina 2023-2025.

Hallitus keskusteli talousarviosta ja taloussuunnitelmasta. Talousarvion numero-osaan ei tehty muutosehdotuksia. Muun muassa jäsenet Katja Rajala ja Hans-Erik Lindqvist tekivät toimintasuunnitelman tekstiosiin muutosehdotuksia, jotka valmistellaan ennen kuin toimintasuunnitelma käsitellään lopullisesti seuraavassa kokouksessa. Kokous keskeytettiin klo 10.37-10.45.